

8 Steg GDPR

Dataskyddsförordningen lägger stor vikt vid den personuppgiftsansvariga organisationens skyldighet att kunna visa att förordningen följs och ställer ökade krav på dokumentation som kan påvisa detta.

Här får ni en checklista i 8 steg som kan utgöra en grund för ert arbete. I några fall är den skriven för en större organisation men vi tror att ni enkelt ser att det för en mindre organisation inte behöver göras så omfattande. Viktigt är att medarbetarna har kunskap, ni har tagit fram rutiner och sett över de personer och företag kan ha tillgång till personuppgifter i era register.

Dom åtta stegen är:

- Förbered verksamheten
- Organisera GDPR-arbetet
- Kartlägg
- Analysera
- Dokumentera
- Inför rutiner
- Leverantörer och avtal
- Säkerställ individens rättigheter

1. Förbered verksamheten

Är er organisation medveten om EU:s nya dataskyddsförordning?

- Ni bör försäkra er om att beslutsfattare, medarbetare och nyckelpersoner inom er organisation är medvetna om att dataskyddsförordningen kommer att ersätta personuppgiftslagen (PUL).
- Ni bör också undersöka hur er organisation kommer att påverkas av förordningen och identifiera de områden som ni måste arbeta särskilt med.

Ni kan behöva avsätta betydande resurser för att hinna anpassa er organisation till de nya kraven innan dataskyddsförordningen ska börja tillämpas i maj 2018. Inledningsvis bör ni särskilt fokusera på att öka medvetenheten om de kommande förändringarna. Det kan bli både kostsamt och svårt att uppfylla reglerna i förordningen om ni väntar med förberedelserna till sista stund.

Det finns flera filmer och kortfattat material på nätet som kan användas för att informera chefer och medarbetare.

2. Organisera GDPR-arbetet

Se till att det finns en organisation på plats som kan arbeta med dataskydd.

En nyhet med det nya regelverket är att den personuppgiftsansvariga organisationens ansvar för att driva dataskyddsarbetet tydliggörs. Det finns även flera nya krav på att organisationen måste kunna visa upp att man följer regelverket och hur man följer det.

- Vi rekommenderar att man ser över sin interna styrning och sina riktlinjer för hur personuppgifter hanteras i verksamheterna.
- Se till att det finns en organisation med utpekat ansvar och roller som inte enbart är en projektorganisation utan ger förutsättningar för att kontinuerligt arbeta med området.
- Utse någon ansvarig för organisationens dataskyddsarbete som kan rapportera till ledningen.

3. Kartlägg

Ta reda på vilka personuppgiftsbehandlingar som finns i verksamheten och upprätta en registerförteckning.

- Ni bör inventera och dokumentera vilka personuppgifter ni hanterar, hur de samlas in och till vem uppgifterna lämnas ut.
- Ni kan behöva göra en bred översyn för att ta reda på vilka uppgifter som hanteras inom de olika delarna av er organisation.
- Upprätta en registerförteckning över alla personuppgiftsbehandlingar. Om det finns en registerförteckning enligt personuppgiftslagen behöver den kompletteras och uppdateras.
- Se över rutiner och instruktioner så att det inte blir ett engångsarbete utan att registerförteckningen kan hållas kontinuerligt uppdaterad.

För att kunna säkerställa att personuppgifter i verksamheten hanteras på rätt sätt och kan skyddas, är det grundläggande att ha uppdaterad kunskap om vilka behandlingar som finns och som tillkommer och förändras löpande. Registerförteckningen ska fungera som ett nav för arbetet med dataskydd.

Dataskyddsförordningen innehåller dessutom flera rättigheter för individer som ska kunna garanteras i ett informationssamhälle. För att säkerställa att de registrerade kan ta tillvara sina rättigheter är det även en förutsättning att kunna hitta uppgifter om enskilda individer för att till exempel genomföra rättelser eller kunna redovisa till vilka andra uppgifter har lämnats ut.

4. Analysera

Ta reda på vilka rättsliga grunder ni har för att behandla personuppgifterna i organisationen. Vilka skyddsåtgärder behövs och vilka risker kan finnas?

- Ta reda på vilka rättsliga grunder som tillåter att personuppgifter får behandlas för varje behandling.
- Se till att detta dokumenteras i registerförteckningen.
- Om personuppgifter behandlas med stöd av samtycke, se till att det i efterhand kan visas att ett giltigt samtycke har lämnats.
- Genomför konsekvensanalys för behandlingar med särskilda integritetsrisker.

Konsekvensanalys måste göras vid behandlingar där personuppgifter om hälsa, etniskt ursprung, politisk uppfattning, medlemskap i fackförening eller andra särskilt känsliga kategorier av uppgifter behandlas i stor omfattning.

Det nya regelverket medför flera förändringar och en sådan som kan få stor praktisk påverkan gäller just vilka grunder för behandling som finns. En viktig ändring när det gäller behandling av personuppgifter i löpande text är att ett undantag som fanns i PuL, den så kallade missbruksregeln nu försvinner. Det innebär bland annat att man nu måste dokumentera vilken rättslig grund som ger stöd för att behandla även personuppgifter som finns i löpande text och i annan ostrukturerad form.

5. Dokumentera

Samla systematiskt och fortlöpande dokumentation som visar hur ni följer dataskyddsförordningen, utöver registerförteckningen.

- Besluta en Integritetsskyddspolicy för dataskydd som beskriver mål, styrning, organisation och ansvar för dataskyddsarbetet.
- Se till att dokumentation om dataskydd hålls på ett ordnat och systematiskt sätt och att rutiner finns för att hålla det uppdaterat.
- Samla bevis för hur reglerna följs.

Dataskyddsförordningen ställer krav på att den personuppgiftsansvariga organisationen ska kunna visa att man följer reglerna och även hur man följer reglerna. Detta kräver utöver registerförteckningen och konsekvensanalyser att flera analyser ska dokumenteras, till exempel riskanalyser om säkerhetsåtgärder.

6. Inför rutiner

Se till att förberedelsearbetet tar sikte på att arbetet med dataskydd ska fungera kontinuerligt i organisationen.

- Planera för att organisationen ska kunna upprätthålla ett långsiktigt arbete kring dataskydd.
- Se även över befintliga processer och styrdokument för nära liggande processer som t.ex. informationssäkerhet, dokument- och ärendehantering, upphandling, systemförvaltning och IT-drift så att de vid behov kompletteras med dataskyddsåtgärder.
- Påbörja arbetet med inbyggt dataskydd, "Privacy by Design", i verksamheten inför upphandlingar av system och tjänster och vid utveckling.
- Förbered rutiner för att kunna upptäcka och anmäla personuppgiftsincidenter.

7. Leverantörer och avtal

Se till att avtal med leverantörer har tillräckliga krav på åtgärder för dataskydd.

- Se över aktuella avtal och säkerställ att de är uppdaterade med personuppgiftsbiträdesavtal och instruktioner som är anpassade till dataskyddsförordningen.
- Ta kontakt med leverantörer för att säkerställa att kunskap om det nya regelverket finns och att det finns samstämmighet om roller och ansvarsfördelning.

8. Säkerställ individens rättigheter

Se till att det arbete med dataskydd som genomförs i organisationen genomsyras av att de registrerade individernas rättigheter är i fokus.

- Se till att ni har rutiner på plats för att säkerställa att ni kan uppfylla alla rättigheter som de registrerade har enligt dataskyddsförordningen.
- Se till att det finns information på webbplatsen eller på andra kontaktytor så att individer kan få information om de behandlingar som utförs, om de registrerades rättigheter och hur de kan utöva dem.

De viktigaste rättigheterna för de registrerade är att:

- Vid begäran få tillgång till sina personuppgifter.
- Få felaktiga personuppgifter rättade.
- Kunna få sina personuppgifter raderade (här finns omfattande undantag för myndigheter).
- Ha möjlighet att invända mot att personuppgifterna används för automatiserat beslutsfattande och profilering